

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCCXLVI. Tutor filii sui adoptionem dati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

plerunque perire vobis in lucrum crudelitatis alienæ, necesse est. Habis igitur satis magna istius liberalitatis tuæ pretia. Securus es, nunc dominus, nunc dives: desisti fortunam tuam timere, desisti odisse, quicquid jactas. Ego tamen, inquit, dedi, quod esset pro præmio. Ideo ergo exigis, ut respublica non reddat? & si quid tu privatus liberaliter fecisti, universam civitatem vis facere sordide? Quanquam ne remittis quidem istud reipublicæ, sed in te transfers: ut ne voluntati quidem tuæ obligatus simus. si pecuniam ideo dedisti, ut præmium acciperes. Hic porro si quid avare si quid cupide fecisset: tua potius pecunia quam ipsa lege ad tyrannicidium conduceretur. Tu illi dicas, Accipe pecuniam: Respub. dicit, Opta quod voles. Ut avarus sit & cupidus, utrum plus est? Verum hic se affirmat, ne præmia quidem ista spectasse, cum faceret. Oblitus sum, inquit, ante omnia salutis meæ: commodum civitatis, universorumque spectavi, tum (si quid ad me proprie pertinebat) famam, ituramque in posterum gloriam hujus, quæ subinde objicitur, paupertatis, siquidem facilius virtutem aluit.

CCCXLVI.

Tutor filii sui in adoptionem dati.

A D V E R S U S P A T R E M N E Q U A S I T A C T I O , N I S I D E M E N T I A E. Quidam dedit filium in adoptionem: moriens ille, instituit patrem ejus naturalem tutorem, ille tutelam gessit: rationes reddidit. Accusare ille vult patrem tutelæ male gestæ. Præscribit ille, quod actio non sit adversus patrem, nisi dementiæ.

S E R M O.

Natura rei fortasse hoc fecerat, ut hic pater, quem filius reum vult facere, irascatur, atque eo magis irascatur, quod de filio bene meruit, non tantum generando, sed etiam dando in adoptionem. Sed non semper sequendi sunt affectus, & plerunque consilium his præponendum est. Hic enim pater & si revera irascitur, dissimulare hoc debet: & agere mitem & indulgentem. Nam cum præscribat hoc, adprobare debet judicibus, idcirco prescribere se, ne cum filio gravius

gravius contendat: alioqui si hæc causa prescribendi non est, supererit ut dissidentia videatur in causa.

DECLAMATIO.

CUM PATRE ACTIO NE QUA SIT, NISI DEMENTIAE. Alio crimine me reum fieri manifestum est. Nemo dubitat, quin id hac lege non liceat, si ego pater sum. Atqui ne de eo quidem dubitari poterit, quin pater sim. An hoc negas, me esse, qui genuerim, qui educaverim? & (ut aliquod argumentum ex eo ipso, quod contra me ponitur, ducam) me esse, qui dederim in adoptionem? Si hæc parum firma sunt, leges testamentum, quo tutorem acceperisti, patrem tibi tutorem dedit. At enim dando in adoptionem, jus omne translatum est.

CCCXLVII.

Absente marito rumor & nuptiæ.

ADULTERUM CUM ADULTERA LICEAT OCCIDERE. Uxor peregrinantis mariti mortem rumore cognovit. Hæres inventa, nupsit adolescenti cuidam, & domum in dotem dedit. Supervenit maritus nocte: utrumque occidit. Reus est cædis.

DECLAMATIO.

ADULTERO fuisse in matrimonio constat, nemo negat. Matrimonium duobus generibus solvitur, aut repudio,

[*Matrimonium duobus generibus solvitur.*] Paulus addit, captivitate, vel alia contingente servitute. Sed servitutem morti comparamus: & præterea quod ad captivitatem attinet, exquisita potius & subtili ratione distrahebatur hoc modo matrimonium, ut Justinianus ait nova Constitut. xxii. eratque magis occasio quædam bona gratia divertendi post quinquennium, aut certo de mariti morte accepto nuntio, quam ut perpetuus esset ille solvendi matrimonii modus. Licet enim uxor captivi, mutata mariti conditione, non sit quasi in

matrimonio, ut Tryphoninus scripsit libro 4. Disputat. tit. de captiuis. tamen ita nuptiarum loco est, ut alii temere nubere non possit. I. uxores ff. de divortiis. Sed sive hic maritus captivitate, aut servitute, sive militiae expeditione, aut longinqua alia profectio- ne abfuerit, aut quatenus abfuerit, quadriennium, quinquennium, aut septen- nium: & vel jure Civili vel Pontificio utamur, hæc nunc nihil ad hanc declamationem. Illa ex suis locis peti poterunt ex d. l. uxores, ex l. uxor. C. eod. tit. ex nova constit. de nuptiis. 22. & 117. ex cap.